

MAGYAR Bányászlap

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
75 East 10th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

Published every Thursday by Martin Himler, Editor—at 75 E. 10th St., New York, N. Y.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: United States and Canada one year \$2.00. Abroad \$2.50

4500 VÖRÖSET FOGTAK EL

Magában New Yorkban 800 került kézre. — Ellis Islandon megkezdődött a kihallgatásuk. Lecsukták a magyar Előret is.

Január másodika kellemetlen meglepetéssel érintette az Egyesült Államokban élő bolshevik elemeket. Anélkül, hogy valamit sejtettek is volna, az ország minden városában, New Yorktól San Franciscoig, ugyanazon órában rajtuk ütöttek az amerikai szövetségi hatóság emberei és pár órán belül 2600 "vörös" került kézre, legnagyobb részük persze orosz alattvaló és az amerikai polgárok közül is legtöbben orosz származásúak. Az üldözést egyetlen ember vezette az egész országban, William Flynn, az igazságügyminiszterium nyomozó hivatalának feje, ki Washingtonból intézte a vörösek elleni támadást és az ő jelszavára kezdődött az egész vadászat, amelyet egy szervezett, a Kommunista párt ellen intéztek. Már hónapok óta készülték a nagy razziára s így nem csoda, hogy minden a legnagyobb rendben ment, és hogy képesek voltak ennyi embert összefogdosni rövid pár óra alatt. A letartóztatottak között sok olyan van, akiket már régen keresnek, hogy deportálhassák őket Amerikából s akiket a mostani razzia alkalmával sikerült hurokra keríteni.

A letartóztatottak közül a külföldi alattvalókat hamarosan deportálni fogják, amint a kihallgatásuk befejezést nyert, míg az amerikai polgárokat törvényszék elé fogják állítani.

Huszonnégy órával az első letartóztatások után ismét munkában voltak a vörösöket üldöző hatóságok emberek és ez alkalommal ismét gazdag fogást csináltak, mennyiben vagy 1000 izgatott került fülöncsipni. A New York környékén kézrekerült radikálisokat mind Ellis Islandon helyezték lakat alá és pár nap alatt mindannyit, ki fogják hallgatni. Előrelátható, hogy ezek közül sokakat szabadon fognak ismét bocsátani, de akiket bűnösnek találnak, azok rövid időn belül a második szállítmányt vivő amerikai hajón deportálva lesznek. Minden intézkedés megtörtént már, hogy ez a hajó kéznél legyen, amint a kihallgatások végét érnek.

A razziákat nemcsak gyűléstermekben és boarding házakban, de egyes idegen nyelvű és angol lapok helyiségeibe is kiterjesztették. Több angol, orosz, ruthén újságot és a magyar Előret is lezárták és azok megjelenését beszüntették a szövetségi emberek. Ezeknek az újságoknak a helyiségeiben tonaszámra találták az izgatató röpiratokat és vörös könyveket, amelyeket persze azonnal elfoglaltak, valamint a készenléten levő újságpéldányokat is.

A fentiek szerint tehát összesen 4500 vöröset tartóztattak le országszerte, amiből azonban csak 2800-at tartottak fogva, a többit szabadon bocsátották. Flynn, ki a razziákat vezette, New Yorkba

érkezett, hogy az ideszóló további 600 elfogatási parancsuk érvényt szerezzen. Ellis Islandon 550 deportálásra ítélt vörös volt fogvatartva, még mielőtt a nagy razzia elkezdődött. Az utolsó napokban odaszállított vörösek ezreivel tehát most annyira megtelt a kis sziget, hogy kénytelenek katonai barrakokat és konyhákat felállítani részükre. A razzia alatt elkobzott okmányok szerint a vörösek azt tervezték, hogy az összes bolshevik-ellenes országokat hatalmas mennyiségű hamis pénz kibocsátásával pénzügyi csődbe kergetik, ami forradalomhoz fog vezetni. Az Egyesült Államokat 200,000,000 dollár hamisított pénzzel akarták elárasztani. Washingtonban kiadták a vörösek tervbevett, programjának a szövegét, mely szerint az amerikai szervezett munkásokat akarták szétrobantani és lehetetlenné tenni az összes szervezeteket, ami szintén könnyen forradalomra vezetett volna. Ellis Islandon 200 bolshevik habeas corpus igénybevételeivel akarja szabadságát visszanyerni. A letartóztatottak részére már is óriási összeg gyűlt össze, hogy azokért biztosítékot adhasanak a bíróságnak. A napokban várható a letartóztatása egy magas állásban levő amerikaiinak, ki szintén bele van keverve a dologba s akinek nevét egyelőre titokban tartják. A mexicói és kanadai határokon, valamint a kikötőkben erős katonai őrizet ügyel fel arra, hogy a mindenféle menekülő vörösek ki ne menekülhessenek az országból.

BUDAPESTI LAP A MAGYAR Bányászokról.

Lapunk szerkesztője, Himler Márton, levelet kapott Magyarországból, amelyben tudatják, hogy a Budapesten megjelenő Est megemlékezett az amerikai magyar bányászokról. Többek között a következőket írta:

"Az amerikai magyar bányászok Himler Márton vezetése mellett szervezeten veszik ki részüket a nagy munkából. Gyűjtést indítottak, melynek jelszava "Egy napi munkabért Magyarorszáért." A gyűjtés már eddig is nagy eredménnyel járt, mert minden magyar bányász odaadta egy napi keresetét, ami körülbelül 8 dollárt tesz ki. Büszkék vagyunk az amerikai magyar bányászokra, akik nem feledkeztek meg szülőhazájukról.

Jól eső érzéssel olvastuk ezeket a sorokat, s a magyarországiak különösen akkor lehetnének büszké a magyar bányászokra, ha nem akadtak volna közöttük olyanok, akik veszekedést szítottak, akik a legnemesebb cselekedetet is meg akarták akadályozni szokásos marakodásukkal. De hát nincsen buza konkoly nélkül.

UJABB PÁLYÁZATOKAT HIRDETÜNK

A Magyar Bányászlap kitűzte a zászlót pár hónappal ezelőtt. Irredenta Hungarése — Magyarországiért. Ez a jelszavunk és emellett ki is akarunk tartani.

Ami erőnk van, azt ennek a szent célnak a szolgálatában akarjuk használni. Ami képességünk van, azt mind Magyarországi jövőkért, boldogságáért, szabadságáért akarjuk felhasználni.

Pár hónappal ezelőtt hirdettük ki az első pályázatunkat Irredenta dalokra. A pályázatban egy száz és két 25 dolláros díjat ígértünk, de a beérkezett és pályanyertes dalok olyan gyönyörűek voltak, hogy megtoldtuk a díjakat és így egy száz és két 50—50 dolláros díjat adtunk a nyerőknek.

Az első díjat Tarnóczy Árpád és Füzy István "Bujdosik a madár" című dala nyerte, a másik két díjat Szarvas Pál "Nem, Nem, Soha" és Rev. Rickert Ernő "Turul madár" című dala nyerte. Mindhárom dalt a Magyar Bányásznaptárban közöltük, azonkívül pedig gondoskodni fogunk a dalok terjesztéséről itt is és Magyarországon is.

Ez volt a kezdete a Magyar Bányászlap Irredenta Hungarése mozgalmának. A megkezdett munkát folytatjuk és egyelőre két újabb pályázatot hirdetünk ki.

Az egyik pályázatot testvéreink részére írjuk ki. Egy levelet kérünk testvéreinktől, egy levelet, amit az amerikai magyar ir Magyarországnak. Az amerikai magyarságnak kötelességei vannak a magyarországi magyarsággal szemben. Az otthoni magyarok szenvednek. Meg vannak törve testben és lélekben. Talán nem is tudják, hogy mi ránk is számít-hatnak.

Üzenet legyen ebben a levélben. Fogadás, hogy megtartjuk szent és szomorú kötelességünket, hogy melléjük állunk, hogy segítünk nekik, hogy a szívünk miattuk vérzik, hogy az agyunk őértük gondolkozik.

Üzenetet küldjünk ebben a levélben, hogy felderüljön az arcuk, hogy vigasztalódjék meg a szívük, hogy bizni és remélni tudjanak.

A levél terjedelme nem lehet több 400 szónál. Írók és újságírók, valamint hivatalnokok ebből a pályázatból ki vannak zárva, csakis munkás emberek pályázhatnak. A beküldött levelekből a legjobb 20 dollár díjat kap, második díj 10 dollár, és adunk azonkívül még 4 egyenkint 5 dolláros díjat. Leveleket név és címláírással kérünk, gépirással vagy tintával a papír egyik oldalán írva. A jó és szép leveleket időről-időre a Bányászlapban fogjuk közölni. A pályanyertes leveleket magyarországi lapoknak is megküldjük, mint az amerikai magyarság üzenetét.

A pályázat 1920. március elsején jár le, azontul leveleket nem fogadunk el. A levelek elejére kérjük odairni nagy betűkkel: Levélpályázat! A díjakat március 15-ére fogjuk megküldeni, és ugyanakkor fogjuk kihirdetni a nyerők neveit.

A második pályázatot egy egyfelvonásos Irredenta-tárgyú népszínműre hirdetjük ki egy 250 dolláros díjjal. Magyarországi sorsáról beszéljen ez a szindarab, mutassa meg azt az igazságtalanságot, amelyet a magyar néppel szemben elkövettek és mutassa meg azt a lehetőséget, hogy visszajöjjenek még a magyar földek, a magyar emberek.

Különösen a tótokkal foglalkozzék ez a darab, mert le akarjuk fordítani tót nyelvre is, hogy terjeszthessük a hazafias tótok között is, úgy itt, mint Magyarországon.

Ezt a pályázatot Magyarországon is ki fogjuk írni, hogy magyarországi írók is résztvehessenek benne. A szindarabot úgy Magyarországon, mint Amerikában elő fogjuk adni, és könyvalakban is terjesztelni fogjuk. Ez a pályázat 1920. június elsején jár le.

A Magyar Bányászlap belső munkatársai a pályázatban nem vehetnek részt.

Mindkét pályázatra szánt műveket a Magyar Bányászlap szerkesztőségéhez kell küldeni névaláírással és címmel. A pályanyertes művekre a Magyar Bányászlapnak kizárólagos joga van.

Reméljük, hogy úgy testvéreink, mint íróink tömegesen fognak pályázni a szent cél érdekében. Egy új irányú irodalmat akarunk teremteni Amerikában, amihez Magyarországon már bizonyosan hozzáfogtak.

A nagy célért harcolni kell. Szívvel, lélekkel, ahol kell karddal, foggal, körömmel, ahol másként nem lehet, tollal. Vegyétek hát a kezetekbe a tollat, magyar testvérek, magyar íróemberek és szóaltassátok meg az igazi magyar szívet, hogy minden más magyar szívhez odataláljon a hangotok.

EGY AMERIKAI LAP CIKKE

A Saturday Evening Post hosszabb cikkben foglalkozik Magyarországról. — Tárnyilagonsan kimutatja a bolshevizmus hódításának és bukásának okait. — Vix ezredes felelős a bolshevizmusért.

Amerika legelterjedtebb hetilapja, a milliókban megjelenő Saturday Evening Post hatalmas cikket közöl legutóbbi számában Alfonzo Engelbert Taylor tollából. Dr. Taylor Európában jár és személyesen végigszemlélte Közép-Európa világrengető eseményeit. Elfogulatlan cikkben számol be a németországi s ausztriai radikális mozgalmakról, majd átér Magyarországi helyzetére. Részletesen kifejti a bolshevizmus terjedésének és bukásának okait. A cikk okos és igazságos úgy, hogy a Magyarországra vonatkozó fontosabb részleteket érdemesnek tartjuk olvasóinkkal az alábbiakban közölni.

BOLSHEVIZMUS MAGYARORSZÁGON

A Magyarországon meggyökeresedett bolshevizmus bő alkalmat adott a világnak, hogy ezt és ennek hatásait tanulmányozzák. Magyarország aránylag egy kis ország, magas fejlettségű néppel. Semmi kétely sem volt arra, hogy a bolshevizmus meg nem marad Magyarországon. Az orosz bolshevikik már az elején félték a magyar bolshevizmustól és most, hogy vége van, csak most sajnálhatják, hogy elkezdték, mert a magyar bolshevizmus kinyitotta a világ szemét és mintegy intőjeleül szolgál Európa népeinek a bolshevizmus ellen.

A monarchia hirtelen szétválásakor 1918-ban egy kis csapat szocialista megalkotta gróf Károlyi Mihály elnöklete alatt az ideiglenes kormányt. Gróf Károlyi régi nemesi család sarja. Mindig ellenzte a háborút és nagy ellenszenvvel viseltettek iránta udvari körökben. Károlyi politikája az volt, hogy visszavonja a román, szerb és csehszlovák határoktól a védő csapatokat és teljesen aláveti az országot a párisi konferenciának, a melynek igazságában és szavahíetőségében vakon bízott. Amikor a szövetséges csapatok bevonultak Magyarországra, Károlyi elfogadta őket, de tisztán csak a rend fentartása céljából és biztosította a népet, hogy az eddigi területi foglalások egyáltalában nem véglegesek.

Károlyi magas gondolkodású férfi, erősen kifejtett társadalmi öntudattal, de tévedéseket csinál és türelmetlen természetű. Radikális elvei vannak, úgy a kormányzásra, mint az ipar vezetésére vonatkozólag. Károlyi kormánya vegyes párti volt, amelyben két tag volt a későbbi Kun-féle kormányból is. Károlyi ideálja egy demokráta ország volt. Magyarországi eredeti földrajzi határaival és erős nemzeti összetartással. Károlyi híve volt a földosztásnak, el akarta venni az uralkodó és a korona, ugyisintén a napok hirtokait, s maga járt elől jó példával, mert lemondott

hatalmas földbirtokához való ragaszkodásról. A föld felosztást az idő rövidsége folytán nem is kezdhette meg.

Károlyi belső politikájával a magyarok meg voltak elégedve, nem úgy a külügyi politikájával. A bolshevikik december, január és februárban állandóan kísérletet tettek, hogy Károlyit letegyék az uralomról, hogy forradalmat kezdjenek. Sikerült nekik egy elég erős katonai és munkáspártot szervezni, amely annál inkább is erős volt, mert Károlyi kormányának nemzetközi és katonai ellenes politikája volt. A vid a bolshevikik mozgalmak nem kerültek. A parasztoknak földjük és ez volt minden, akartak. A magyar parasztok meg hagyta a bolshevikik nem lelkesítette úgy, mint az orosz parasztot, akinek nem volt semmije. Károlyi ellenzői állandóan figyelmeztették az országot, hogy a szövetségesekben csalódnifognak, hogy nem fogják megkapni azt, amit ígértek nekik és amit várnak tőlük, hogy a románok, szerbek és csehszlovákok magyar területet illető követeléseit teljesítve lesznek és hogy Magyarországi a végén csak egy kicsi földművelő állam marad.

Mindezek dacára Károlyi nem változtatta politikáját és minden cselekedetét a szövetségesek segítségére alapozta. Feltétlenül hitt abban, hogy Magyarország egy megbonthatatlan földrajzi és gazdasági egység. Az utolsó kétszáz év alatt olyan tömegesen vándoroltak be Magyarországra, hogy már a magyarok kisebbségben voltak. Az egész Magyarország magyar lakossága alig volt több, mint 42 százalék. Károlyi egyáltalában nem akarta megérteni, hogy mit változtathat ez a dolgon, csak azért, mert szomszéd országok népe átvándorolt. Egy amerikaiinak nehéz volt erről Károlyival beszélni, mert amit Károlyi el sem tudott képzelni, azt tettük mi amerikaiak Texassal.

(Lapunk jövő számában folytatjuk.)

HAZAHIVJÁK AZ AMERIKAI MAGYAROKAT.

A New York Times című újság Budapestről érkezett január 3-ról keltezett hírt közöl, amely szerint a magyar kormány támogatja azt a nemrégiben megindult mozgalmat, amelynek célja az Amerikába kivándorolt magyarokat arra bírni, hogy visszatérjenek szülőföldjükre, magukkal hozván minden ingóságukat, amivel bírnak. Az ilyen visszatérő magyarok részére különös előnyöket fognak biztosítani, mint például elősegítik, hogy azok könnyen földhöz juthassanak. stb.

MUNKAHIREK

Congo, Drakes, Buckingham, Ohio. Buza Sándor bányászttestvérünk írja, hogy Congon szloppos a bánya, a szén 9 és 15 láb között váltakozik magasságra. A top szén 5 suk magas, amit vissza felé szednek. Viz van elég, de vannak jó pumpák és szivattyúk és vizes prájzot fizetnek. A szénbe van egy suk bóna a közepe táján, azért nem fizetnek semmit azt el kell hányni. Vegyes mérésel fizetnek rumban 59 és háromnegyed centet, entriben pedig 70 centet, amihez hozzájön még a megszavazott 14 százalékos bér-emelés. Karbájd lámpával dolgoznak, szerencsétlenség ritkán fordul elő, munkásokat vesznek fel és ajánlja is a helyet olyan egyénnek, aki szereti a bónát törni, mert el lehet adni, ha jól megpuhítja 12 fontos hamerrel. Körülbelül 250 magyar lakja a vidéket, van szép templom Drakezen, vannak magyar stórok és magyar mulatóhelyek. Drakezen van szintén két bánya, No. 2 Monsarrat Bros. és Falk Coal Company. Itten a szén 7—8—9 sukkos, a bóna épen úgy meg van, mint Congon. E 2 bányában kevés a viz, a fizetés épen annyi mint Congon, munkásokat vesznek fel mindkét helyen és elég jól is bánnak velük. Buckingham a szén 8 suktól 15-ig van és valamivel tisztább is mint Congon. Kevés viz itten is akad, munkásokat itt is vesznek fel, de csak néha. Ezen helyeket ajánlhatja Buza testvér minden magyar testvérnek.

Vernon, Ill. Egyik testvérünk írja, hogy ott 6 napot dolgoznak, munkákat itt is vesznek fel, de csak néha. Ezen helyeket ajánlhatja Buza testvér minden magyar testvérnek.

Windber, Pa. Egyik testvérünk írja, hogy az ottani 35-ik és 36-ik plészeken elég jól megy a munka, hetenkint 6 napot dolgoznak. A bánya szloppos, a szén 3—3 és fél láb magas. Helyenkint akad viz is, de gáz nem igen akad. Lejáró sok helyen akad a bányában, de nem akarnak érte fizetni. Karbájd lámpával dolgoznak, és tonnaszámba fizetnek pikk után 1 dollár 1 centet, masina után 72 centet. Vegyes mérés van, szerencsétlenség ritkán fordul elő, a munkásokkal néha gorombán bánnak. Az élelmiszer drága, a burd 44—45 dollárba kerül. Munkásokat mindig vesznek fel ezen a helyen.

Lafferty, Ohio. Hepp János testvérünk tudatja, hogy a Pittsburgh Belmont Coal Company 3-as számú telepén megkezdtek már a munkát és most már teljes erővel dolgoznak minden nap. A szén magassága 5 sukkos és a szénért most 66 centet fizetnek vegyes méréssel. A ház rent 9 dollár egy hónapra és az élelem ára olyan drága, épen min t másutt. Ajánlható ez a hely minden honfitársnak és ha valaki munkát keres, itt kaphat jó munkát.

Expedít, Pa. Szekeres János bányászttestvérünk közli, hogy itt minden nap dolgozik a bánya. A bánya szloppos, a szén magassága 3 és féltől 4 lábíg terjed. Viz csak némely helyen található, gáz is kevés van, valamint lejáró is. Szabad lámpával dolgoznak és a szén tonnaszámba fizetik 1 dollár 18 centjével, ha kárét tolnak. A szén pikelik. A mérés vegyes, szerencsétlenség nem igen történik. A munkásokkal nem a legpéldásabban bánnak. Az élelem elég drága. Munkásokat mindig vesznek fel, ha akad.

Sharpless, W. Va. Menyhért Fülöp testvér értesít bennünket, hogy a Boone County Coal Corporation itteni telepén november 30-ika óta naponta folyik a munka. A bánya egyenes bejárata, a szén magassága 4 suktól 6-ig terjed, a kő pedig 1 lábtól 2 lábíg. Gáz nincs, viz is csak némely helyen van. Lejárókó közepén van egy incs magas. Kardbájd lámpával dolgoznak, a szén tonnaszámba fizetik. Masinával vágják a szén. Rumban 44 centet, hegingben 49 centet fizetnek a szénért, a kőért meg 8 centet. A mérés vegyes, szerencsétlenség ritkán fordul elő. A magyarokat szeretik és a munkásokkal jól bánnak e telepen. Az élelem elég drága, egy 4 szobás ház ára 8 dollár. Munkásokat mindig vesznek fel.

Rossiter, Pa. Vadász János testvér szerint a munka jól folyik és nincsen hiány flacziba sem. Rossiteren a szén magassága 3 és fél láb között van, Goodman masinák vannak ropával felszerelve. Ladolásért november elsejéig tonnánként 69 és nyolctized centet fizettek, masina után. A bánya szlopos, gáz nincsen, viz meg akad több helyen, lejárókó nincsen, az embereket be is ki is motorral szállítják egy rákapcsolt kárában. A bánásmód elég jó, az élelem épp olyan drága mint másutt. A házrent 6 szobáért jó pincével \$6.30, ugyanez villanyal \$6.55. A kompánia storba nem kötelező a vásárlás. Van helyben református templom és iskola is. Ugyszintén van katólikus templom is és mozi színház. Van 2 szálloda, van billiárdasztal vagy 3 helyen is, van vasutízlet. Tűzészén a kompániától kapni, vagy másutt. Ugy a Verhovay, mint a Kohányi egyleteknek van itt fiókja 51 és 60 taggal. Egyes magyarok már 18 éve hogy

MIT IRNAK OTTHONRÓL.

Tarcal, Zemplén megyéből írják, hogy ott az ételeket zsir nélkül kénytelenek megfőzni, akorra a zsirhiány és ha lehet is néha kapni, annak ára 60 forint. Keresni meg nem keresnek az emberek és így szinte lehetetlen megélni a szegény embernek. Minden olyan rettenetes drága, hogy az emberek ing és cipőtálp nélkül járnak.

Ugyancsak egy most érkezett levélből olvassuk, hogy otthon egy skatulya gyufa ára egy korona. Az embereket ismét katonának hívják, mert nagyban toboroznak most katonákat a tavaszra. Uglátszik, hogy megint ki fog ütni valami háboru.

Sárospatakról írják, hogy egy kiló zsir ára 70 forint, egy kiló só 60 forint és általában oly drága az élet, hogy az leirhatatlan. Egy kis házikóért, ami nincs is jó állapotban, 5000 forintot kínálnak. Azt írják továbbá, hogy inkább ide akarnak kijönni, semhogy az Amerikában élők menjenek haza, mert óriási a nyomorúság.

Heves megye, Kerecsendről írják, hogy ott egy pár mérték után készült cipő ára 600 korona, egy kiló szalonna 100 korona. Remélik itten, hogy májusig erősen meg fog változni a helyzet.

Királyhelmecekről írják, hogy oda mostanában többen érkeztek Amerikából, és leintik a hazautazókat, hogy utközben, amíg haza nem érnek, ne hangoztassák, hogy Amerikából jönnek, mert könnyen kifosztják őket, ha megtudják, hogy amerikai dollárokkal hazafelé igyekeznek. Itt nagyon drága minden — írják továbbá, de ha pénz van, hát lehet venni mindent, ami az élethez szükséges.

Egy budapesti ügyvéd, ecember hetedik leveléből közöljük alábbi szomoruan érdekes részleteket:

1914-ben megindult a háború, én persze nyomban bevonultam. A gyerkeket a cselédre bízam, mert a feleségem meghalt, mama meg beteg volt. A gyerkeket a

Beszélek németül, olaszul és egy keveset angolul. Csak megélnénk külföldön. De hogy mozduljunk, amikor egy dollár 125 koronába kerül?

Igy élünk mi, boldog magyarok.

Hogy nem fogunk-e legközelebb éhhalállal elpusztulni, az bizonytalan. Hisz az entente épen olyan, mint a többi. Szaval sok szépet az igazságról, de elköveti a legdurvább jogtalanságokat. A nyakunkra küldi az oláhokat. Ezek minden házat, minden családot kiraboltak. Én például egy napon négy csirkét vettem a piacon. Az oláhok mind a négyet elvették. Amit a szemük meglátott, azt a kezük ott nem hagyta. A Duna-Tisza közéről például hivatalos megállapítás szerint 11 ezer vagon ekét vittek el.

Egy rendes vasuti kocsi, egy jó vasuti mozdony nem maradt Magyarországon. Én Pesttől 50 kilométerre lakom és az utazás Pestig 7—8 óráig tart, oly özönviz előtti rossz mozdonyokat hagytak itt nekünk.

És ha az entente és Amerika ezt nyugodtan tűri, hogyan remélhessük, hogy nyomorunkon segíteni fog...

Ehez a levélhez nem kell semmi komemntár. Beszél ez minden helyett. Igy élnek Magyarországon a megsebesült, kitüntett hősök családjukkal...

HAZAI LEVELEK.

A következőknek levelük érkezett az óhazából a szerkesztőség címére: John Berecz, Blaine, O., Paul eBncez, Dehue, W. Va., John M. Szanyi, Colver, Pa., John Cciky, Ward, W. Va., Steve Zs. Varga, Trail, Canada, Steve Butcher, Stanaford, W. Va., Endre Kiss, Coal Bloom, W. Va., Steve Katko, So. Brownsville, Pa., John Kovács, Stone, K., John Barta, Taplin W. Va., Frank Kiss, West Brownsville, Pa., Steve Mészáros, Roaring Fork, Va. Stephen Illés, Benton, Ill.

Pénzátutalást elfogadok a legolcsóbb napi árfolyam mellett. — Utleveleét, utazási engedélyét és hajójegyet megszerzem és minden utazási és pénzváltási ügyben pontosan és gyorsan eljárók. — Kövesse honfitársaink százainak a példáját és levélben vagy személyesen forduljon bizalommal hozzám:

MORRIS ENGEL, BANKÁR
129 Greenwich Street,
New York, N. Y.

Ezer veszély

fenyegeti a New Yorkba menő MAGYARSÁGOT, az UTLEVÉL HIÉNÁK EGÉSZ SEREGE RÉSEN VAN.

Fogadják meg a becsületes jó tanácsot.

Itt vagyunk a közelükben.

ahol PÉNZBELI, HAJÓJEGYEK, UTLEVELEK ÉS KÖZJEGYŐZI ÜGYEKET ELINTÉZHETIK SZEMÉLYESEN.

Korona utalványt vehet vagy pénzt küldhet általam a legolcsóbb napi árfolyam a világ bármely részébe.

John Nemeth, Jr. Banker

437 Penn Avenue,
Pittsburgh, Pa.

231 W. Girard Ave
Philadelphia, Pa.

PENNSYLVANIA ALLAM FELÜGYELETE ALATT.

MOST JÖJJÖN HOZZÁM,

nem pedig mikor már késő. Törvényesen megszerezünk utlevelet a legrövidebb idő alatt. Minden ügyét lelkiismeretesen és pontosan intézem.